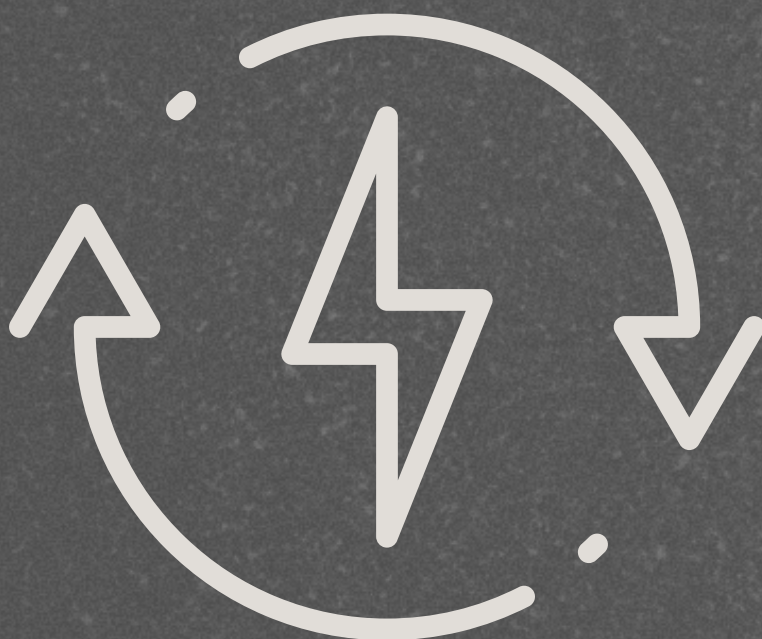

ENERGETYKA

**PROGRAM ENERGETYCZNY
DLA POLSKI: SUWERENNOŚĆ,
STABILNOŚĆ I OSZCZĘDNOŚCI
DLA KAŻDEGO**

Program Energetyczny dla Polski: Suwerenność, Stabilność i Oszczędności dla Każdego

Raport koncentruje się na znaczeniu silnego sektora energetycznego dla suwerenności Polski, jej bezpieczeństwa i konkurencyjności gospodarczej. Wskazuje na konieczność odejścia od nierealnych założeń Zielonego Ładu i wypracowania realistycznego miksu energetycznego, opartego na własnych zasobach i nowoczesnych technologiach. Dokument przedstawia wizję strategii energetycznej wolnej od ideologii, stawiającej na stabilność cen, rozwój gospodarki oraz ochronę polskich rodzin i przedsiębiorstw.

Opracowanie: Zespół Pracy dla Polski

WWW: dlapolski.pis.org.pl

WPROWADZENIE

SILNY SEKTOR ENERGETYCZNY TO WARUNEK NASZEJ NIEZALEŻNOŚCI, BEZPIECZEŃSTWA I PODMIOTOWOŚCI

Suwerenność energetyczna w dobie rozwijającej się nowej innowacyjnej technologii jest filarem, który stanowi nie tylko paliwo dla gospodarki, lecz również gwarantuje stabilizację codziennego życia milionów Polaków. Zdolność do zapewnienia przewidywalnych i pewnych, a przede wszystkim własnych źródeł energii jest aspektem świadczącym o potencjale państwa.

Dlatego tak istotne jest odrzucenie postanowień Zielonego Ładu i skupienie się na polskich rodzinach oraz przedsiębiorcach gwarantując racjonalny i dostosowany do naszych uwarunkowań miks energetyczny. Nierealne cele stawiane przez unijnych urzędników muszą być zmienione. Stawką jest polska i europejska konkurencyjność. Beneficjentem obecnego podejścia są przede wszystkim Chiny, które dzięki polityce Unii Europejskiej zbudowały swoją przewagę technologiczną w zakresie odnawialnych źródeł energii. Polska potrzebuje wizji i strategii, która nie skupia się tylko na dziś, lecz koncentruje się na przyszłości.

Dla biznesu najważniejsze są stabilne i konkurencyjne ceny energii, które zagwarantują konkurencyjność i rozwój. Dla rodzin kluczowe jest zapewnienie cen ciepła i energii w cenach nie rujnujących budżetu domowego i długoterminowych planów. To elementarne potrzeby, które nie tylko rozpędzą gospodarkę, ale zagwarantują również stabilność niezbędną do rozwoju w każdym sektorze.

Dziś stoimy na progu nowej ery energetycznej. Niestety obecny rząd, mimo dynamicznych zmian w otoczeniu międzynarodowym, wykazuje się indolencją i zachowawczością, sprowadzając zarządzanie energetyką jedynie do kontynuacji niektórych projektów już wcześniej rozpoczętych i spowalniając projekty o strategicznym charakterze. Rozwiązania, które proponujemy stanowią klucz do przyszłości, w której polska energetyka stanowi fundament budowy lepszego jutra. Czysta energia i troska o środowisko to jeden z fundamentów odpowiedzialnego rozwoju – gwarancja zdrowia Polaków, bezpieczeństwa energetycznego i silnej gospodarki opartej na nowoczesnych technologiach.

W obecnej sytuacji geopolitycznej i gospodarczej energetyka staje się osią, wokół której koncentruje się bezpieczeństwo państw, suwerenność gospodarcza oraz dobrobyt obywateli. Wobec narastających napięć międzynarodowych, wstrząsów na rynkach surowcowych, nieprzewidywalnych kosztów polityki klimatycznej Unii Europejskiej oraz coraz większego zapotrzebowania na energię zasilającą transformację cyfrową, Polska potrzebuje nowej strategii działania w sektorze energetycznym – opartej na realizmie, przewidywalności, sprawczości i technologicznym przyspieszeniu.

Na kolejnych stronach prezentowana jest racjonalna, oparta na faktach wizja polskiej energetyki. Wolna od ideologicznych pułapek, które w Europie doprowadziły do wzrostu cen, niezależnie od wojennego kryzysu energetycznego. Miks energetyczny, rozwój sieci i nowoczesnych technologii jest tym na czym powinniśmy się skupiać. Kluczowe w tym aspekcie są rozwiązania dual use oraz wdrożenie w jak największym stopniu sztucznej inteligencji tak, by zapewnić konkurencyjność gospodarki, wzrost eksportu, stabilne dostawy i ochronę miejsc pracy przy jednoczesnej dbałości o środowisko naturalne. To polityka zrównoważona unikająca nadmiernych kosztów bilansowania OZE, ale jednocześnie wspierająca rozwiązania hybrydowe (PV z magazynami), tak, by energia była stabilna, czysta i dostępna po rozsądnej cenie.

Mateusz Morawiecki
Wiceprezes Prawa i Sprawiedliwości

ENERGETYCZNE S.O.S.

DLA RODZIN

Ciepło i energia
bez horrendalnych
rachunków

- ✓ **Prąd tańszy o 30%**
- ✓ **Czyste Powietrze+**
- ✓ **Mniejsze podatki i opłaty**
- ✓ **Taryfy socjalne**
- ✓ **Tarcza ciepła**
- ✓ **Magazyny energii**

Dla rodzin – ciepło i energia bez horrendalnych rachunków

1. Obniżymy rachunki za prąd o 30% dzięki racjonalizacji polityki energetycznej, cięciom VAT, taryf dystrybucyjnych i nieracjonalnych opłat.
2. Naprawiamy "Czyste Powietrze" – prostsze wnioski online, szybsze wypłaty, przejrzyste zasady i zwiększone dotacje na różnorodne źródła ciepła i termomodernizację.
3. Kończymy dopłaty do samochodów elektrycznych. Stworzymy program "Mój Prąd 6.0" z dotacjami na magazyny energii, nawet retroaktywnie dla istniejących PV.
4. Większe ulgi PIT za termomodernizację i magazyny. Jeszcze bardziej wesprzemy rodziny w redukcji strat ciepła (nawet o 40%) i obniżeniu rachunków za ogrzewanie, przy lepszym komforcie codziennego życia, a także w wykorzystaniu możliwie dużej części wyprodukowanej prosumencko energii.
5. Darmowa aplikacja AI "Rodzinny Strażnik Energii" – umożliwi prognozy zużycia i większe oszczędności (nawet do 15%). Zintegrowana z Kartą Dużej Rodziny "Wielodzietna Tarcza" to pakiety zniżek na energooszczędne AGD i oświetlenie.
6. Dla najbardziej wrażliwych – taryfa socjalna 0,30 zł/kWh za prąd, 100 zł/GJ za ciepło, a w pierwszym roku – bon do 1500 zł.
7. Przedłużymy tarczę ciepła i jednocześnie stworzymy nową i skuteczną strategię dla ciepłownictwa: modernizacja sieci, pewne dostawy, większa rola samorządów w lokalnych systemach.

ENERGETYCZNE S.O.S.

DLA BIZNESU

Bez stabilnej i taniej energii
polski biznes nie będzie mieć
szans na przyszłość.

- ✓ Specjalne Strefy Energetyczne
- ✓ Stabilizacja cen prądu
- ✓ Dotacje hybrydowe dla MŚP
- ✓ ETS na inwestycje

**BO TAŃSZA ENERGIA
TO SZYBSZY ROZWÓJ**

Dla biznesu – silny, konkurencyjny przemysł i MŚP z tańszą energią

1. Dla innowacyjnych i energochłonnych firm (AI, dane, high-tech) stworzymy Specjalne Strefy Energetyczne – blisko OZE, atomu i gazu, z tańszą energią (20-30% taniej), ulgami podatkowymi, szybkimi przyłączami do sieci energetycznej N(N/110 kV) i gazowej (dual fuel).
2. Będziemy dążyć do stabilizacji ceny na poziomie 250-300 zł/MWh na 5 lat dla połowy zużycia via kontrakty różnicowe (dla energochłonnych) i ulgi sieciowe do 90%.
3. Dla MŚP wprowadzimy dotacje na hybrydowe PV+magazyn (retroaktywnie) i wsparcie na termomodernizację.
4. Zaoferujemy prosty mechanizm – ETS na inwestycje: zawiesimy obowiązek zakupu uprawnień za przekierowanie takiej samej sumy na inwestycje w realną dekarbonizację procesów i innowacyjną modernizację.

Racjonalny miks energetyczny: stabilny, konkurencyjny cenowo – bez blackoutów i bez marnotrawstwa

1. Niekontrolowany rozwój OZE bez bilansowania to pułapka: niestabilne (PV tylko 10% wykorzystania mocy, wiatr onshore 20–30%, offshore 40–50%), zależne od pogody, wymagają drogich backupów – to jak budowa dwóch autostrad, z których jedna działa tylko w słońcu!
2. Zrezygnujemy z dotacji na niezbilansowane OZE i zbudujemy racjonalny miks: atom w podstawie (dwie duże elektrownie + SMR od 2035), gaz w uzupełnieniu na szczyty zużycia, węgiel z modernizacją (do końca eksploatacji i zastąpienia atomem), hybrydy OZE z magazynami (stabilizacja, samobilansowanie).
3. Efekt: konkurencyjna cena energii do 2030 i pewne dostawy – bez marnotrawstwa i bez ryzyka blackoutów.

STOP**ZIELONY ŁAD****ENERGETYCZNE S.O.S.****DEROGACJA I OPT-OUT DLA POLSKI**

W związku ze wsparciem Ukrainy oraz stałym zagrożeniem ze Wschodu zwiększającym znacząco wydatki zbrojeniowe Polska ma prawo do derogacji we wdrażaniu Zielonego Ładu. Opt-out to elastyczność w transformacji (np. wolniejsze odejście od węgla) zapewniająca bezpieczeństwo energetyczne.

REFORMA SYSTEMU ETS

Reforma założeń i mechanizmów systemu wraz ze zwiększeniem podaży uprawnień plus wyznaczenie ceny maksymalnej usunie niesprawiedliwość, spekulacje, obniży ceny oraz nie pozwoli na ponowne niekontrolowane ich wzrosty.

Nowy system ETS2 powodujący skokowy wzrost cen ogrzewania i paliw musi zostać uchylony i ponownie gruntownie przemysłany.

REWIZJA FITfor55

Cel redukcji emisji CO₂ o 55% do 2030 roku jest niemożliwy do osiągnięcia i musi zostać zawieszony do czasu powrotu UE na stabilną ścieżkę wzrostu i przywrócenia globalnej konkurencyjności. Konieczna jest rewizja 6 dyrektyw w których skargi do TSUE złożył rząd PiS. Należy odstąpić bezterminowo od wyznaczenia celu 90% redukcji emisji do 2040 roku.

Zielony Ład to błąd

1. Nierealne cele (lead by example nie działa) muszą być zmienione. Globalni konkurenci wybierają racjonalną drogę (USA), a Europa dodatkowo subsyduje swojego konkurenta – Chiny, które zbudowały dzięki temu swoją dominację technologiczną w OZE (panele, turbiny, baterie, e-auta) za nasze pieniądze.
2. Wynegocjujemy derogacje i opt-out dla Polski (koszty społeczne, wojna na Wschodzie).
3. Będziemy budować koalicję dla zawieszenia nierealnego celu redukcji 55% do 2030 i rezygnacji z 90% do 2040.
4. Musimy zabiegać o skuteczną reformę systemu ETS – zakaz spekulantów (instytucje finansowe out), więcej uprawnień, korytarz cenowy oraz uchylenie ETS2.
5. Wymagana jest rewizja innych elementów FitFor55 – w tym dyrektywy budynkowej czy transportowej uwzględniając realne potrzeby Polski. Ochrona gospodarki, nie ideologia.

TRÓJKĄT ENERGETYCZNY

Bo tylko odpowiedni balans jest warunkiem trwałości
systemu energetycznego.

**BEZPIECZEŃSTWO
ENERGETYCZNE**

**NISKIE CENY
ENERGII**

**TROSKA O
ŚRODOWISKO**

EFEKT = CENY PRĄDU

AŻ O 30% NIŻSZE

Trójkąt Energetyczny

Polska polityka energetyczna powinna opierać się na trzech równorzędnych filarach:

- **Bezpieczeństwie energetycznym**
- **Konkurencyjnych cenach energii**
- **Trosce o środowisko**

Żaden z nich nie może dominować nad pozostałymi. odpowiedni balans między nimi jest warunkiem trwałości systemu energetycznego.

Dla przeciętnego Polaka oznacza to w perspektywie proste korzyści – obniżenie taryf, połączone z obniżeniem VAT oraz taryfy dystrybucyjnej i pozostałych nieracjonalnych kosztów regulacyjnych **spowoduje obniżkę przeciętnego rachunku gospodarstwa domowego za prąd o około 30%**. Doprowadzi również do znaczącej obniżki kosztów energii czynnej i innych opłat dla firm, co da miliardy oszczędności rocznie. Pieniądze, zamiast trafiać do kieszeni deweloperów OZE poprzez nadmiarowe wsparcie oraz kreować nadmiarowe zyski w sektorze energetycznym pozostaną u odbiorców.

ENERGIA NA NOWO

Silny sektor energetyczny to warunek
naszej niezależności,
bezpieczeństwa i podmiotowości.

S.O.S. DLA POLSKI

Suwerenność

Oszczędność

Stabilność

1. DLACZEGO SAMODZIELNIE OZE NIE JEST ROZWIĄZANIEM I CO PROPONUJEMY ZAMIAST TEGO

Odnawialne źródła energii, takie jak farmy wiatrowe czy fotowoltaika, cechuje wysoka niestabilność co prezentuje poniższa grafika.

Co oczywiste produkcja energii z OZE jest zależna od pogody i wymaga budowy "zapasowych" elektrowni dyspozycyjnych lub innego bilansowania, co zwiększa koszty. Dobrym przykładem jest energia wiatrowa, której koszt wytwarzania to ok 250 zł, lecz przy uwzględnieniu całego niezbędnego zaplecza znacząco wzrasta. To jak budowa dwóch autostrad, z których jedna jest czynna tylko w słoneczne dni. To jak uzyskiwanie energii z palenia w piecu miliardami złotych.

1. DLACZEGO SAMODZIELNIE OZE NIE JEST ROZWIĄZANIEM I CO PROPONUJEMY ZAMIAST TEGO

Niezbędny jest bardziej racjonalny miks energetyczny. Powinniśmy zrezygnować z dotowania nowych samodzielnych (niehybrydowych) mocy OZE, skupiając się na:

- atomie (stabilna, zeroemisyjna baza oferująca tanią energię, dyspozycyjność 90%),
- gazie (elastyczność na szczyty zużycia),
- węglu (do końca eksploatacji),
- hybrydach (istniejące i nowe OZE z magazynami).

Efektem będzie **konkurencyjna cena energii do 2030**, oszczędności systemowe i pewność dostaw dla przemysłu. Firmy zyskują stabilność i konkurencyjność co podniesie PKB, zaś integracja AI w sieciach (np. poprzez bardziej efektywne bilansowanie dzięki lepszemu przewidywaniu pogody) przyniesie efekt optymalizacji.

2. MIKS ENERGETYCZNY: CO ZBUDUJEMY I DLACZEGO TO SIĘ OPŁACA?

Nowoczesny filar niezależności – atom: Budowa **dwóch dużych elektrowni** (łącznie 6–9 GW). Dodatkowo inwestycje w **nowe jednostki SMR** (z pierwszymi jednostkami w 2035). Atom to "wieczna bateria" – działa 80+ lat, bez emisji CO₂, z dyspozycyjnością 92%.

Elastyczny most do stabilności – Gaz to "szybki start" – uzupełnia atom i węgiel w godzinach szczytu i braku pracy OZE.

Bezpieczeństwo i stabilizacja energetyczna – węgiel: Utrzymanie niezbędnej mocy tak długo jak jest to możliwe i potrzebne. Przeprowadzimy program niezbędnej modernizacji, które przedłuży ich żywotność do czasu zastąpienia przez atom.

Racjonalna polityka środowiskowa – OZE istniejące i nowe połączone z integracją: wsparcie z magazynami dla stabilizacji i samobilansowania.

3. IMPORT GAZU: JAK ZAPEWNIAMY BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW?

Wprowadzone rozwiązania: W latach 2015–2023 **zbudowano solidne fundamenty** bezpieczeństwa gazowego. Polska przeprowadziła wówczas największy w historii pakiet inwestycji infrastrukturalnych wzmacniających suwerenność gazową – obejmujących zarówno nowe szlaki dostaw, jak i zwiększenie własnego wydobycia na Norweskim szelfie kontynentalnym.

Osiągnięto pełną niezależność gazową od Rosji poprzez uruchomienie gazociągu **Baltic Pipe**, rozbudowę **Terminala LNG w Świnoujściu**, zaplanowanie i rozpoczęcie inwestycji w **FSRU w Gdańsku** oraz budowę **nowych interkonektorów** z Litwą i Słowacją. Dzięki temu zdolności importowe gazu wzrosły **do ponad 21 mld m³ rocznie** – co pozwoliło Polsce w 2022 r. całkowicie odejść od rosyjskiego gazu i z powodzeniem przejść przez kryzys energetyczny.

Rozwiązania na przyszłość: Inwestycja w **drugi FSRU w Gdańsku** – (Koszt o 20–40% mniejszy dzięki istniejącej infrastrukturze) jeśli zużycie lub możliwości eksportowe Polski wzrosną.

3. IMPORT GAZU: JAK ZAPEWNIAMY BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW?

Korzyści: bezpieczeństwo, konkurencyjność, nowoczesność, niższa emisja. Rozbudowa kawernowych magazynów gazu ziemnego do 5 mld m³ do 2035 i zwiększenie możliwości zatłaczania i wytlaczania do pokrycia szczytowego zapotrzebowania na gaz ziemny wraz z zachowaniem odpowiedniej rezerwy na wypadek ponownego kryzysu gazowego.

Rozwój wydobywania: wydobywanie gazu ziemnego w Polsce od lat utrzymuje się na stabilnym poziomie, około 4 mld m³/rocznie. W ostatniej dekadzie nastąpił jednak bardzo znaczący rozwój wydobywania gazu ziemnego na Norweskim szelfie kontynentalnym do poziomu ponad 4,5 mld m³ w 2024 r. Spółki z udziałem Skarbu Państwa muszą zwiększyć swoją aktywność na globalnym rynku wydobywczym, przejmując kolejne podmioty w sektorze wydobywania gazu ziemnego, zwłaszcza w USA ze względu na atrakcyjne ceny gazu na tym rynku. Kluczowe jest również rozszerzanie kompetencji w zakresie wydobywania, a także kolejnych etapów łańcucha dostaw gazu do kraju. Łączne wydobywanie krajowych podmiotów w Polsce i za granicą powinno **pokrywać ponad połowę krajowego zapotrzebowania na gaz ziemny.**

3. IMPORT GAZU: JAK ZAPEWNIAMY BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW?

Kierunki importu: konieczne jest utrzymanie wysokiego stopnia zróżnicowania międzynarodowych kierunków dostaw gazu ziemnego. Dywersyfikacja powinna obejmować nie tylko podejście geograficzne, ale również rodzaje kontraktów. Aktywna polityka zakupowa powinna obejmować nie tylko kontrakty długoterminowe, ale również znaczne portfolio kontraktów typu Free On Board zgodnie z którymi sprzedawca jest odpowiedzialny za dostarczenie towaru na pokład statku w wyznaczonym porcie, pokrywając koszty i ryzyko do tego momentu, włącznie z odprawą eksportową. Umożliwi to elastyczne zarządzanie zakontraktowanym wolumenem oraz może stanowić potencjalne dodatkowe źródło dochodów, zwłaszcza w kontekście posiadania i perspektyw dalszego rozwoju floty własnych gazowców do obsługi tych kontraktów.

4. MAGAZYNY ENERGII: PRZECHOWYWANIE PRĄDU DLA STABILNOŚCI

Program "Stabilna Energia": Budżet ok.10 mld zł na 5 GW do 2030. **Magazyn energii to "domowa bateria"** – daje on możliwość przechowywania prądu z dnia na wieczór.

Dofinansowanie przydomowych magazynów: Do 50% kosztów (max 20 tys. zł) dla istniejących PV (retroaktywnie) i nowych (tylko hybrydy PV+magazyn, prosumencko via net-billing).

Korzyści: Oszczędności dla rodzin (**zmniejszenie rachunków o 10-15%, 250-400 zł/rok**), nowoczesność (integracja z siecią smart grid, redukcja peaków o 10-15%).

5. TARYFY DYSTRYBUCYJNE: JAK OBNIŻYĆ SKUTECZNIE I BEZ SZKODY DLA ROZWOJU

Mniej do zapłaty, więcej w kieszeni, bez ryzyka przerw w dostawach – **obniżymy taryfy dystrybucyjne nawet o 20%**. W przeciętnym polskim domu tylko z tego powodu rachunek za prąd spadnie o ok 10%, dla firm, zwłaszcza małych i średnich, to ulga rzędu 5-10 tys. zł rocznie, poprawiająca konkurencyjność i umożliwiającą inwestycje w rozwój. Co kluczowe, ta obniżka nie zahamuje inwestycji w sieć energetyczną – nadal będziemy inwestować w modernizację i budowę nowych linii, co zagwarantuje ciągłość dostaw prądu minimalizując ryzyko blackoutów – wszyscy zyskują na tańszej i pewniejszej energii.

Wysokie taryfy dystrybucyjne wymagają pilnej interwencji. **Sięgają już około 40% rachunku za energię**, a w przypadku odbiorców o nierównomiernym, niskim zużyciu procent jest jeszcze wyższy. Poza opłatą za produkcję energii i jej przesył konsumenci ponoszą także liczne **dodatkowe opłaty m.in. jakościową, mocową, OZE, kogeneracyjną czy przejściową**, których zasadności i logika jest niezrozumiała dla wielu osób.. Wprowadzimy zmiany w metodologii kształtowania taryf oraz dodatkowe rozwiązania skutkujące nawet 20% ich obniżką.

5. TARYFY DYSTRYBUCYJNE: JAK OBNIŻYĆ SKUTECZNIE I BEZ SZKODY DLA ROZWOJU

Obecny system taryfowy **przerzuca na odbiorców** zarówno koszty działalności spółek sieciowych, jak i wysokie zwroty z przeprowadzonych inwestycji. W rezultacie każda rozbudowa sieci automatycznie podnosi rachunki. Sieci elektroenergetyczne należy traktować jak strategiczną infrastrukturę publiczną – podobnie jak autostrady czy koleje.

Ich rozwój powinien być w większym stopniu finansowany ze środków europejskich i publicznych, tak aby nie generował drastycznego wzrostu taryf. Konieczna jest również weryfikacja planów przyłączy.

PSE WYDAŁO JUŻ WARUNKI DLA:

- ✓ 43 GW PV
- ✓ 17 GW offshore
- ✓ 14 GW onshore
- ✓ 42 GW magazynów energii (BESS)

*GW - Gigawat

5. TARYFY DYSTRYBUCYJNE: JAK OBNIŻYĆ SKUTECZNIE I BEZ SZKODY DLA ROZWOJU

Operatorzy dystrybucyjni wydali również warunki dla mniejszych projektów dołączając kolejne GW. Oczywiście jest, że nie wszystkie te inwestycje powstaną. Dlatego trzeba przeanalizować, które są realne, a które nie, i do tego dostosować skalę modernizacji sieci. **W przeciwnym razie odbiorcy będą płacić w taryfach za zbędną infrastrukturę przez kolejne dekady.**

Nie mniej istotna jest racjonalizacja stóp zwrotu. Obecnie spółki energetyczne osiągają kilkunastoprocentowe zyski z zainwestowanego kapitału (np. WACC Enei – 11,8%). Przy gwarantowanych taryfami dochodach jest to poziom zdecydowanie zbyt wysoki.

6. POLITYKA KLIMATYCZNA UE – REWIZJA KONIECZNA

Obecnie **polityka UE opiera się na nierealistycznych celach** a „lead by exaple” się nie sprawdziło. Globalni gracze nie przyjęli podobnych do unijnych regulacji, wręcz przeciwnie – wycofują się z polityk klimatycznych na rzecz wsparcia swoich gospodarek. Nieprzewidzianym i niechcianym skutkiem ubocznym takiej polityki unijnej jest **umocnienie gospodarki chińskiej** poprzez wykreowanie w Chinach, za europejskie pieniądze, nowych znaczących sektorów gospodarczych.

Nowe branże w których Chiny bezsprzecznie dominują – komponenty do OZE – w tym turbiny wiatrowe, panele fotowoltaiczne, sterowniki i oprogramowanie, baterie elektryczne i samochody oraz inne pojazdy elektryczne (rowery, skutery, motocykle) zostały rozwinięte dzięki subsydiom i finansowaniu z kieszeni europejskich podatników.

Konieczne jest **odrzućcie Zielonego Ładu** i ponowne przemyślenie polityki klimatyczno-energetycznej Unii z uwzględnieniem w priorytetów takich jak innowacyjne technologie, renesans energetyki jądrowej, rozwój niskoemisyjnych technologii przemysłowych oraz stopniowa, ściśle dostosowana do miksu energetycznego danego państwa, a nie gwałtowna dekarbonizacja.

6. POLITYKA KLIMATYCZNA UE – REWIZJA KONIECZNA

Każda nowa regulacja klimatyczna powinna być oceniana pod kątem jej wpływu na bezpieczeństwo energetyczne.

Jednocześnie należy wynegocjować derogacje dla Polski w dyrektywach i przepisach Zielonego Ładu. Ze względu na koszty społeczne i wojnę na Wschodzie Polska powinna **mieć możliwość opt-out z całego unijnego pakietu polityki klimatycznej.**

Wyznaczony **cel redukcji emisji o 55% do 2030 roku jest niemożliwy do osiągnięcia** w aktualnych warunkach gospodarczych i musi zostać zawieszony do czasu powrotu UE na stabilną ścieżkę wzrostu i przywrócenia globalnej konkurencyjności. Tym bardziej należy przeciwstawić się sformułowanemu ostatecznie w tym roku, pod parasolem polskiej prezydencji i obecnej koalicji rządzącej, **o wiele bardziej radykalnemu celowi – 90%.**

Należy bezterminowo odstąpić od dążenia do osiągnięcia 90% redukcji emisji do 2040 roku. Przyjęcie takich założeń spowoduje bowiem dalszą utratę konkurencyjności, a w konsekwencji upadek kluczowych sektorów przemysłowych oraz zubożenie społeczeństwa i gwałtowne obniżenie poziomu życia.

6. POLITYKA KLIMATYCZNA UE – REWIZJA KONIECZNA

System handlu emisjami (ETS) wymaga pilnych zmian. Strukturalnie faworyzuje on bogatsze państwa UE, umożliwiając im sprzedaż nadwyżkowych uprawnień do emisji CO₂ mniej zamożnym, co stanowi transfer bogactwa szacowany na miliardy euro rocznie.

Mechanizmy łagodzące, takie jak Social Climate Fund **są niewystarczające wobec historycznych nierówności emisji i kosztów transformacji.** W efekcie ETS pogłębia podziały ekonomiczne w UE. Alokacja funduszy regionalnych, takich jak Cohesion Fund czy Just Transition, jest teoretycznie skierowana do regionów wymagających wsparcia, lecz w praktyce nierówna ze względu na kryteria i zdolności absorpcyjne.

Obecna dominacja instytucji finansowych prowadzi **do spekulacyjnego wzrostu** cen. Należy głęboko zreformować założenia i mechanizmy systemu w tym zakazać uczestnictwa instytucji finansowych oraz zwiększyć podaż uprawnień co pozwoli obniżyć ceny. Konieczne jest również wyznaczenie arbitralnie ceny maksymalnej lub korytarza cenowego co nie pozwoli na ponowne niekontrolowane skoki kosztów.

6. POLITYKA KLIMATYCZNA UE – REWIZJA KONIECZNA

Nowy system ETS2 planowany na 2027 rok obejmujący budynki i transport musi zostać uchylony i ponownie gruntownie przemyślany. Rząd PiS konsekwentnie sprzeciwiał się ETS2, protestując formalnie, głosując konsekwentnie przeciw, **wnosząc skargi do TSUE w 2023 r.**, wskazując ten system jako zagrożenie dla gospodarki i obywateli.

Obecnie rządząca koalicja, mimo deklaracji sprzeciwu, nie wykorzystwała prezydencji UE do **renegocjacji systemu** (pozostając bierna na uboczu europejskiej debaty) i de facto wdraża system bez jakiegokolwiek skutecznej blokady.

ETS2 podniesie koszty, pogłębiając **ubóstwo energetyczne w 20-30% gospodarstw**. Skumulowany wzrost kosztów dla ogrzewających gazem to ponad **6300 zł do 2030, węglem – ponad 10000 zł**. Wzrost cen paliw to dodatkowy koszt **ok. 50 zł na jedno tankowanie**. Rewizja dyrektywy o redukcji emisji w silnikach spalinowych oraz przesunięcie zakazu ich sprzedaży do roku 2050 jest konieczna.

6. POLITYKA KLIMATYCZNA UE – REWIZJA KONIECZNA

Podobnie zresztą jak dyrektywy budynkowej oraz harmonogramu redukcji emisji w transporcie i przemyśle. Pozwoli to uniknąć destabilizacji energetycznej. **Dlatego istotne jest przedłużenie możliwości korzystania z węgla i gazu jako źródeł energii oraz uwzględnienie realnych potrzeb energetycznych poszczególnych państw członkowskich.**

Państwa "starej Unii" bardzo często nie uwzględniają uwarunkowań w krajach, które dołączyły do wspólnoty po 2000 roku. W efekcie ambitne cele skrojone są głównie pod kraje, których system umożliwia szybszą implementację rozwiązań z uwagi na brak piętna socjalizmu.

7. ROZWIĄZANIA DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH: CIEPŁO I ENERGIA W DOMU BEZ WYSOKICH RACHUNKÓW

Obniżenie taryf, połączone z obniżeniem VAT oraz taryfy dystrybucyjnej i pozostałych nieracjonalnych kosztów regulacyjnych

spowoduje obniżkę przeciętnego rachunku gospodarstwa domowego za prąd o około 30%.

Przeprowadzimy szereg działań aby skończyć z rachunkami grozy za ciepło i prąd.

Naprawimy program Czyste Powietrze, przywrócimy zaufanie obywateli do procesu termomodernizacji. Uprościmy proces składania wniosków, zwiększymy cyfryzację procesu, zmniejszymy czas oczekiwania na wypłaty.

Poprawimy warunki i procedury naboru na programy wsparcia dla gospodarstw domowych oraz weryfikacji i wypłaty dotacji, tak by uniknąć nadmiarowych wydatków ale i opóźnień. Czyste Powietrze nie tylko na pompy ciepła ale również na gaz, biomasę i olej (gazowe: sprawność 95%, biomasowe: pellet z lokalnych źródeł, olejowe: hybrydy), Premia termomodernizacyjna zostaje (do 41% na izolację, okna – zwrot 7-10 lat).

**Obniżymy
rachunki za prąd
o 30% dzięki:**

- racjonalizacji polityki energetycznej,
- cięciom VAT,
- obniżeniu taryf dystrybucyjnych,
- likwidacji nieracjonalnych opłat.

7. ROZWIĄZANIA DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH: CIEPŁO I ENERGIA W DOMU BEZ WYSOKICH RACHUNKÓW

Zakończymy dopłaty do samochodów elektrycznych. Likwidacja programu dopłat do e-samochodów (budżet NaszEauto: 1,6 mld zł w 2025-2026) i przekierowanie środków na Mój Prąd 6.0 – **dofinansowanie na magazyn energii**. Z dofinansowania skorzystać będą mogły również istniejące instalacje PV (retroaktywnie).

Powiększymy odpisy PIT za inwestycje termomodernizacyjne i magazyny, obniżka VAT.

Wprowadzimy bezpłatną **aplikację edukacyjną "Rodzinny Strażnik Energii"** – z edukacją (współpraca z parafiami/szkołami, prognozy zużycia – oszczędność nawet do 10-15%,

Wprowadzimy **"Wielodzielną Tarczę"** – pakiety AGD/izolacji dla rodzin 3+ (oszczędność 1000 zł/rok,) z integracją z Kartą Dużej Rodziny.

7. ROZWIĄZANIA DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH: CIEPŁO I ENERGIA W DOMU BEZ WYSOKICH RACHUNKÓW

Wprowadzimy
Taryfę Socjalną
chroniącą najmniej
zarabiających

- ✓ Dla dochodów <1500 zł/osobę (ok. 1,6–2,3 mln gospodarstw): Cena 0,30 zł/kWh za prąd, 100 zł/GJ za ciepło.
- ✓ Bon energetyczny do 1500 zł/1 rok (300 zł/1 osoba, 600 zł/2–3, podwójnie na ogrzewanie elektryczne).
- ✓ Budżet: 5 mld zł/rok, wzorowany na tarczach energetycznych.
- ✓ Oszczędności 30–40% dla najbardziej wrażliwych).
- ✓ Integracja z 500+ (automatyczne wnioski).

Wprowadzimy "Tarczę dla ciepła": **Przedłużenie tarczy** (max cena 135 zł/GJ netto), **Bon ciepłowniczy do 1500 zł/rok** (dochód <2500 zł/osobę). Korzyści: Natychmiastowe oszczędności 10–20% (200–400 zł/rok dla rodziny), stabilizacja dla 5–7 mln gospodarstw.

7. ROZWIĄZANIA DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH: CIEPŁO I ENERGIA W DOMU BEZ WYSOKICH RACHUNKÓW

Przygotujemy strategię dla ciepłownictwa – kompleksowy program utrzymania i modernizacji sieci ciepłowniczych, zagwarantujemy pewność nieprzerwanych dostaw oraz wzmocnimy rolę samorządów w procesie wytwarzania i dostarczania ciepła systemowego, szczególnie w lokalnych systemach ciepłowniczych.

OBNIŻYMY PODATKI I OPŁATY

- ☒ VAT na prąd/ciepło do 5% (z 23%, wydatek 1-2 mld zł dla budżetu, ale 10-20% mniej na rachunkach).
- ☒ Akcyza na prąd 5 zł/MWh.
- ☒ Utrzymywanie na minimalnych poziomach opłaty OZE i zielonych certyfikatów.
- ☒ Szybki spadek cen o 15%.
- ☒ Konkurencyjność dla MŚP (oszczędności 2-3 mld zł/rok).

8. SPECJALNE STREFY ENERGETYCZNE: DLA SILNEGO PRZEMYSŁU

Najnowocześniejsze firmy z obszaru innowacyjnych technologii, związanych – między innymi z analizą i wykorzystaniem danych czy AI **wymagają nisko lub bezemisyjnych źródeł energii**, zlokalizowanych w pobliżu zakładów.

Zaprojektowane za rządów Prawa i Sprawiedliwości, potem niestety zarzucone rozwiązanie takie jak **Strefy Energetyczne mogą być magnesem**, zapewniając Polsce rozwój nowoczesnej gospodarki oraz najlepiej płatnych wysokospecjalistycznych miejsc pracy.

W szczególności poza największymi ośrodkami miejskimi, co działa aktywizująco na lokalne społeczności w mniejszych miejscowościach. Zlokalizowane blisko źródeł energii odnawialnej, jak farmy wiatrowe, i planowanej elektrowni jądrowej strefy będą oferować przedsiębiorstwom tańszą energię, preferencyjne stawki, ulgi podatkowe i dostęp do nowoczesnej infrastruktury przesyłowej.

8. SPECJALNE STREFY ENERGETYCZNE: DLA SILNEGO PRZEMYSŁU

Dostęp do sieci najwyższych napięć (NN) i 110 kV, opcja przyłączenia do Gaz-Systemu (dla dual fuel) **zwiększy atrakcyjność dla inwestorów**. Początkowo proponujemy sześć stref w północnej Polsce w perspektywie rozszerzenie na 10 stref do 2035.

Integracja produkcji energii z przemysłem będzie minimalizować również koszty i straty przesyłowe, tworzyć nowe miejsca pracy i przyciągać inwestycje w sektorach wysokotechnologicznych i energochłonnych, wzmacniając stabilność systemu elektroenergetycznego i konkurencyjność gospodarki.

9. ETS NA INWESTYCJE – NOWE RACJONALNE ROZWIĄZANIE DLA PRZEMYSŁU I ENERGETYKI:

Odbudowa konkurencyjności przemysłu często wymaga dekarbonizacji i głębokiej transformacji aktywów i procesów, co wymaga ogromnych inwestycji. **Obecnie dostępne finansowanie jest zdecydowanie niewystarczające.** Główny unijny instrument dekarbonizacji – system handlu uprawnieniami do emisji w niewielkim stopniu przyczynia się obecnie do transformacji przemysłu.

Proponujemy wprowadzenie mechanizmu który umożliwi przedsiębiorstwom inwestującym w technologie niskoemisyjne **bezpośrednie wykorzystanie środków przeznaczonych na EU ETS.**

Nowy opcjonalny mechanizm umożliwiłby **bezpośrednie powiązanie kosztów** rozliczeniowych wynikających z uprawnień ETS z inwestycjami w technologie zero- lub niskoemisyjne.

9. ETS NA INWESTYCJE – NOWE RACJONALNE ROZWIĄZANIE DLA PRZEMYSŁU I ENERGETYKI:

Byłby to de facto wybór pomiędzy zakupem wymaganych prawem uprawnień a zainwestowaniem równoważnej kwoty w projekt dekarbonizacji. Przedsiębiorstwa realizujące uzgodnione programy **mogłyby tymczasowo zawiesić** obowiązek umorzenia całości lub części uprawnień EUA (European Union Allowance – jednostki w unijnym systemie handlu emisjami EU ETS, dające prawo do emisji jednej tony CO₂ lub ekwiwalentu) odpowiadającej nakładom inwestycyjnym do momentu zakończenia projektu.

Po weryfikacji efektów i rozliczeniu nakładów – uprawnienia byłyby umarzane częściowo lub całkowicie. Wprowadzenie mechanizmów rekompensat kosztów pośrednich, mechanizmu wyboru między zakupem uprawnień do emisji a inwestycjami niskoemisyjnymi oraz przedłużenie darmowych uprawnień w ETS pomogą trwale utrzymać konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. **Zawieszenie obowiązku kupowania uprawnień do emisji w zamian za inwestycje w modernizację przemysłu pozwoli na przyspieszenie inwestycji.**

10. DODATKOWE DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEMYSŁU: KONKURENCYJNOŚĆ I OSZCZĘDNOŚCI

Max 250 zł/MWh na najbliższe 5 lat dla jak największego wolumenu zużytej energii. Wprowadzimy specjalny program stabilizacji cen energii dla najbardziej energochłonnych podmiotów. Będą one mogły skorzystać z kontraktu różnicowego na poziomie 250 zł/MWh na połowę wolumenu energii, co będzie jednocześnie promować efektywność energetyczną.

"AI Biznes Shield" – bezpłatne narzędzie AI do prognozowania zużycia (redukcja strat nawet do 15% – pilotaż w 100 firmach, wsparcie obejmie do 50% kosztów wdrożenia AI w tych przedsiębiorstwach – finansowanie KPO, Europejski Fundusz Obronny – Dual-use,

Specjalne ulgi w opłatach sieciowych – Przemysł energochłonny w Polsce ponosi najwyższe koszty energii w całej Unii Europejskiej. Równolegle odbiorcy energochłonni w wielu krajach (m.in. Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Francji, Niemczech) mogą korzystać ze specjalnych ulg w opłatach sieciowych na poziomie nawet 80-90%. **W celu wyrównania pozycji konkurencyjnej polskiego przemysłu wprowadzimy również specjalne ulgi przesuwając opłaty na niezbilansowane OZE.**

11. MŚP W CENTRUM GOSPODARKI I W CENTRUM NASZEJ UWAGI

Małe i średnie przedsiębiorstwa zasługują na energetykę, która nie przygniata, ale wspiera. To filary polskiej gospodarki, tworzące połowę PKB. Wiemy, jak ciężko jest konkurować, gdy **energia pochłania 10-15% kosztów**, dlatego ten plan to realna ulga – oszczędności miliardów zł rocznie dla całego sektora.

Co proponujemy:

- Stabilizujemy **cenę do max 250-300 zł/MWh** na połowę zużycia – dla piekarni czy warsztatu to kilka – kilkanaście tysięcy zł mniej rocznie w rachunkach.
- **Ulgi sieciowe** – kolejne 2-3 tys. zł w kieszeni małej firmy, Koszty sieciowe związane z niestabilnością OZE), wynikają głównie z potrzeby bilansowania sieci. Obecnie są w dużej mierze przerzucane na odbiorców, choć producenci OZE pokrywają tylko 25% opłat za przyłączenie do sieci, co jest niesprawiedliwe i kosztowne. Zmienimy to.

11. MŚP W CENTRUM GOSPODARKI I W CENTRUM NASZEJ UWAGI

- Wesprzemy **niskoemisyjne inwestycje** – do 20 tys. zł dotacji na hybrydowe PV z magazynem (retroaktywnie), 100 tys. zł na termomodernizację,
- Narzędzie AI "Biznes Shield" – pomoże zredukować straty energii nawet do 15% – z 50% dofinansowaniem wdrożenia z KPO. W Specjalnych Strefach Energetycznych 20-30% tańsza energia i szybkie przyłącza – to nowe miejsca pracy, nawet 50-100 tys.
- Ochrona przed ETS: zawieszenie zakupu uprawnień za inwestycje niskoemisyjne, renegotiacja Zielonego Ładu – unikniemy 20-30% wzrostów kosztów z ETS2. Wszystko finansowane z przekierowanych subsydiów OZE, oszczędności i KPO

MŚP to serce gospodarki – należy im się gwarancja stabilności, wzrostu oraz realne wsparcie.

Koniec z rzucaniem kłód pod nogi.

12. SILNY I SPÓJNY SYSTEM ZARZĄDZANIA ENERGETYKĄ

Polska wymaga nowego systemu zarządzania energetyką, który będzie funkcjonował jak zintegrowany, wydajny back-end państwa – zdolny nie tylko do reagowania na kryzysy, ale przede wszystkim do przewidywania i zarządzania zmianą. **Obecna architektura instytucjonalna jest rozproszona, niedoinwestowana i niespójna.**

Aby zbudować efektywny i innowacyjny ekosystem energetyczny, niezbędna jest głęboka reforma instytucjonalna, składająca się z następujących komponentów:

- Należy **stworzyć spójny strategiczny ośrodek** zarządzania energetyką z silnym ministerstwem jako kluczowym węzłem decyzyjnym i koordynacyjnym.
- Musi nastąpić **pilna transformacja Urzędu Regulacji Energetyki** w profesjonalny, niezależny organ regulacyjny z hybrydowym modelem finansowania (publiczno-prywatnym), wzorowanym na rozwiązaniach Komisji Nadzoru Finansowego i E-Control.

12. SILNY I SPÓJNY SYSTEM ZARZĄDZANIA ENERGETYKĄ

- Konieczne jest utworzenie **jednej agencji wykonawczej w zakresie energetyki**, która będzie pełnić funkcję „narodowego akceleratora transformacji energetycznej”. Konieczne jest uspoźnienie i ujednolicenie rozproszonych kompetencji (m.in. PFR, BGK, NFOŚiGW, MKiŚ, MFIPR). **Jej celem będzie zarządzanie funduszami publicznymi i środkami UE przeznaczonymi na energetykę oraz koordynacja sprawnego wdrażania i wydatkowania funduszy.**
- **Niezbędne jest stworzenie spójnej struktury dokumentów planistycznych wraz z planami realizacyjnymi.** W świecie błyskawicznej innowacji technologicznej statyczne, wieloletnie strategie stają się obciążeniem. Polska potrzebuje „żywej” dokumentacji energetycznej—dynamicznego kodu źródłowego polityki publicznej, który można kompilować, testować i aktualizować w cyklu rocznym, nie dekadowym.

**PROGRAM ENERGETYCZNY
DLA POLSKI: SUWERENNOŚĆ,
STABILNOŚĆ I OSZCZĘDNOŚCI
DLA KAŻDEGO**

ENERGETYKA

Opracowanie: Zespół Pracy dla Polski
WWW: dlapolski.pis.org.pl